

Talouden toteuma 1-9/2026 ja TP2026 ennuste

Johtoryhmä 21.10.2026 § 129

Vuoden 2026 talousarvion toteutuminen ajalta 1-9/2026 on valmistumassa. Taloushallinnon viimeistelyssä ovat vielä jaksotukset ja projektikirjaukset. Kirjaukset valmistuvat ja kausi 9/2026 lukitaan pe 23.10. mennessä, mutta valmistelun tilannetta käsitellään jo johtoryhmässä.

Talous- ja hallintojohtaja esittelee kokouksessa talouslukuja 9/2026 ja vuoden 2026 tulosarvioita kokouksessa.

Päätösehdotus Merkitään valmistelutilanne tiedoksi ja saatetaan 9/2026 talousraportit tiedoksi yhtymähallituksen 29.10.2026 kokoukseen.

Päätös Merkittiin valmistelutilanne tiedoksi ja päätettiin saattaa 9/2026 talousraportit tiedoksi yhtymähallituksen 29.10.2026 kokoukseen.

Yhtymähallitus 29.10.2026
1288/02.01.00/2025

Vuoden 2026 talousarvion toteutuminen syyskuun lopussa osoittaa -348.898 € alijäämää. Elokuun lopussa alijäämä oli -186.019 € ja kesäkuun lopussa -117.211 €. Elokuun puolivälissä laadittiin Valtiokonttorille tilinpäätösennuste vuodelle 2026 ja siinä ennustearvio oli -0,4 m€ alijäämä. Yhtymävaltuusto on asettanut vuoden 2026 tulostavoitteeksi nollatuloksen, jonka saavuttaminen ja nettosäästöjen aikaansaaminen näyttää olevan haasteellista.

Toimintakulut ovat pääsääntöisesti talousarviossa ja alle edellisvuoden toteutuman, mutta toimintatuotoissa näkyy ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien leikkaus ja maksullisten tuottojen budjettia hitaampi kertyminen. Johtoryhmän ja esihenkilöiden vastuulla on budjetti- ja säästötavoitteiden saavuttaminen.

OKM:n valtionosuusleikkauksia on Kpedun osalta tehty vuosina 2024-2026 noin 4,2 m€ eli noin 12 %. Näitä tuottojen vähennyksiä on tasapainottu kulujen karsinnalla, henkilöstön määrää vähentämällä, ns. aikuiskoulutusten volyymin puolittamisella ja muiden tuottojen lisäyksellä. Vuonna 2025 käytiin kahdet Yt-neuvottelut, mutta vuonna 2026 on edetty ns. normaalein tasapainottamiskeinoin.

Valtionosuusrahoituksen osalta vuosi 2027 näyttää myönteisemmältä. Sinänsä Kpedun taseessa on noin 10 m€ ylijäämää, joten mahdollinen vuoden 2026 alijäämä noin 0,4 m€ ei Kpedun kokonaistaloudessa ole merkittävä, vaikkakin tuo ns. takamatkaa vuoden 2027 talouden tasapainotukselle.

Toimintatuottojen arviointia:

Toimintatuottoja on kertynyt syyskuun loppuun mennessä 29,371 milj. euroa eli 73,9 % talousarviosta. Toteuma on 0,254 milj. euroa (0,9 %) edellisvuotta pienempi. Kokonaisuutena tuottokehitys on siten hieman heikentynyt, mutta toteuma on lähellä ajankohdan laskennallista 75 prosentin tasoa.

Myönteistä on tukien ja avustusten 0,128 milj. euron (4,7 %) kasvu edellisvuodesta sekä maksutuottojen hyvä 82,6 prosentin talousarviototeuma.

Myyntituottojen kokonaismäärä on kuitenkin 0,283 milj. euroa (1,1 %) edellisvuotta pienempi. Erityisesti ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus on 0,452 milj. euroa alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Osuvakoulutuksen tuotot jäävät viime vuodesta, ja niiden talousarviototeuma on vasta noin 50 % tasolla. Uusi Keski-Pohjanmaan työllisyysalueen myynti, 0,122 milj. euroa, lieventää muiden tuottoerien laskua.

Toimintakulujen arviointia:

Toimintakulut ovat 27,220 milj. euroa eli 74,7 % talousarviosta. Kulut ovat 0,056 milj. euroa (0,2 %) pienemmät kuin edellisvuonna, joten kokonaiskulujen hallinta on ollut kohtuullisen hyvää. Henkilöstökulut ovat lähes edellisvuoden tasolla ja niiden 76,0 prosentin toteuma ylittää hieman tasaisen 75 prosentin kertymän. Tämä edellyttää tarkkaa seuranta loppuvuonna.

Palvelujen ostot ovat kasvaneet 0,151 milj. euroa (3,9 %) ja aineet, tarvikkeet ja tavarat 0,233 milj. euroa (8,7 %) edellisvuodesta. Molempien talousarviototeuma on jo noin 76 %, joten ylitysriski on selvä, jos loppuvuoden hankintoja ei rajata. Toisaalta muut toimintakulut ovat 0,424 milj. euroa (22,3 %) edellisvuotta pienemmät ja vasta 57,5 % talousarviosta. Myös avustukset alittavat edellisvuoden tason 0,025 milj. eurolla. Nämä säästöt ovat kompensoineet palvelu- ja materiaalikulujen kasvua.

Tuloslaskelma Kpedu 9/2026	TP 2025	Tot 9/2025	Tot 9/2026	TA 2026	Ero 9/26-9/25	TA26 %
Valtionosuusrahoitus, amm koulutus	31 908 247	23 728 716	23 276 259	31 710 000	-452 457	73,4
Myyntisopimukset, K-P:n työllisyysalue	0	0	121 613	0	121 613	
Myyntisopimukset, Osuvakoulutus	316 242	229 609	192 849	404 000	-36 760	47,7
Myyntisop. Työvoimak, Osuvakoulutus	378 298	163 949	146 726	286 000	-17 223	51,3
Myyntisopimukset, yritykset	400 190	281 594	277 087	421 700	-4 507	65,7
Myyntituotot	35 838 026	26 377 598	26 094 268	35 286 200	-283 330	74,0
Maksutuotot	59 314	41 769	41 308	50 000	-460	82,6
Valtionosuus, vapaa sivistystyö Kälvä	1 609 060	1 216 125	1 113 777	1 621 500	-102 348	68,7
Tuet ja avustukset	3 807 620	2 742 049	2 870 137	3 864 100	128 087	74,3
Muut toimintatuotot	792 718	463 315	365 027	529 900	-98 288	68,9
TOIMINTATUOTOT	40 497 678	29 624 732	29 370 740	39 730 200	-253 992	73,9
Henkilöstökulut	-25 067 890	-18 675 625	-18 684 777	-24 574 377	-9 153	76,0
Palvelujen ostot	-5 300 052	-3 840 309	-3 991 788	-5 267 200	-151 479	75,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 770 212	-2 681 097	-2 913 953	-3 811 223	-232 856	76,5
Avustukset	-241 535	-182 283	-156 939	-212 500	25 344	73,9
Muut toimintakulut	-2 357 504	-1 896 774	-1 472 933	-2 562 600	423 840	57,5
TOIMINTAKULUT	-36 737 193	-27 276 088	-27 220 391	-36 427 900	55 697	74,7
TOIMINTAKATE	3 760 485	2 348 644	2 150 350	3 302 300	-198 294	65,1
Rahoitustuotot/kulut	-567 118	-513 615	-435 462	-595 500	78 153	73,1
VIOSIKATE	3 193 367	1 835 029	1 714 888	2 706 800	-120 141	63,4
Poistot yht	-3 391 072	-2 545 809	-2 473 804	-3 206 800	72 005	77,1
TULOS	-197 705	-710 780	-758 916	-500 000	-48 136	151,8
Tilinpäätössiirrot yht	369 957	267 070	410 017	500 000	142 947	82,0
YLI-/ALIJÄÄMÄ	172 252	-443 710	-348 899	0	94 811	

Tilinpäätösennuste 2026:

Syyskuun lopun yli-/alijäämä on -0,349 milj. euroa, kun vuotta aiemmin vastaava alijäämä oli -0,444 milj. euroa. Tilanne on siten parantunut 0,095 milj. euroa, mutta nollatulokseen tarvitaan vielä vähintään 0,349 milj. euron tulosparannus viimeisellä vuosineljänneksellä. Toimintakate on 2,150 milj. euroa, mikä on 0,198 milj. euroa edellisvuotta heikompi. Vuosikate on 1,715 milj. euroa ja 0,120 milj. euroa edellisvuotta pienempi.

Pelkkä yhdeksän kuukauden toteuman suoraviivainen vuositason korotus antaisi toimintatuotoiksi noin 39,161 milj. euroa ja toimintakuluiksi noin 36,294 milj. euroa. Tämä merkitsisi tuottojen jäämistä noin 0,569 milj. euroa talousarviosta ja

kulujen alittavan talousarvion noin 0,134 milj. euroa. Koska tuloslaskelman erät eivät kerry täysin tasaisesti, ennusteeseen liittyy epävarmuutta. Nykyisellä kehityksellä tilikauden yli-/alijäämän arvioidaan kuitenkin asettuvan noin -0,2--0,5 milj. euroon. Nollatulos on vielä mahdollinen, jos loppuvuonna toteutetaan vähintään noin 0,35 milj. euron nettomääräinen parannus eikä uusia ylityksiä synny.

Loppuvuoden 2026 toimenpiteitä talouden tasapainotuksessa:

Talous on syyskuussa hieman edellisvuotta paremmassa yli-/alijäämäsasemassa, mutta toimintakatteen ja vuosikatteen heikkeneminen sekä myyntituottojen vaje muodostavat riskin. Nollatulos edellyttää loppuvuodelta samanaikaisesti aktiivista tuloutusta ja tiukkaa hankinta- sekä henkilöstökulujen hallintaa.

Loppuvuoden 2026 osalta johtoryhmän koordinoimana asetetaan mm. seuraavia säästövelvoitteita:

- Tuottojen varmistaminen: laskutetaan kaikki toteutuneet koulutus-, hanke- ja palvelumyynnit viivytyksettä sekä tarkistetaan siirtosaamisten ja jaksotusten kattavuus.
- Myyntituottojen kireminen: kohdennetaan loppuvuoden myynti erityisesti Osovakoulutukseen, työllisyysalueen sopimuksiin ja yrityskoulutuksiin. Realistinen lisätuottotavoite on vähintään 0,15–0,20 milj. euroa.
- Hankintajarru: siirretään vuodelle 2027 kaikki ei-välttämättömät palvelu-, materiaali- ja tarvikehankinnat sekä edellytetään loppuvuoden hankinnoille korotettua hyväksyntää. Säästötavoite vähintään 0,15–0,20 milj. euroa.
- Henkilöstökulujen hallinta: rajataan sijaisten, määräaikaisten lisäresurssien ja pitämättömien vuosilomien kustannusvaikutuksia toiminnan sallimissa rajoissa sekä täytetään avoimet tehtävät vain välttämättömin osin.
- Kuukausittainen tulohajaus: asetetaan palvelualuekohtaiset loppuvuoden tuotto- ja kulutavoitteet ja seurataan poikkeamia tulosityksikkötasoilla. Kokonaistavoitteena tulee Kpedun tasolla olla vähintään 0,35 milj. euron nettovaikutus.

Yhtymähallituksen kokouksessa esitellään tarkemmin palvelualuekohtaisia tuloksia ja loppuvuodelle 2026 kohdistettuja säästötavoitteita, joiden saavuttamista koordinoidaan johtoryhmän taholta. Yhtymähallituksen seuraavassa kokouksessa esitetään tarkennetut tilinpäätösarviot.

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja Jukka Ylikarjula
Esittelijä	Yhtymäjohtaja Ari Maunuksela
Päätösehdotus	
Päätös	